

VERSLAG VERGADERING DONDERDAG 3 JULI 2014

Plaats Daalakker 47 - Herentals.

Aanwezig: Allaerts Peter, Albert Corthout, Leo Goris, Firmin Ryken, José Rutten, Rudi Smets, Piet Thys, Christel Tiebos, Elke Van Goubergen, Peter Van Grieken, Wies Verheyden, Wim Verwerft, Krista Janssen

Verontschuldigd: Renilde Beyens, Dirk Dierckx, Inge Fornoville, Muriel Poortmans

1. Notulering verslag vorige vergadering

Verslag van vergadering 5 juni 2014. Er zijn geen bemerkingsen.

2. Inkomende briefwisseling**brieven van:**

11/09: Provincie Antwerpen - bovenlokaal sportinfrastructuurplan 2.0
Vlaams tijdschrift voor Sportbeheer juni/juli 2014

mails van:

16/06: preventiedienst Herentals - kom op tegen kanker "het plantjesweekend" (doorgestuurd sportclubs)

3. Uitgaande briefwisseling**brieven aan:**

11/06: CBS - voorstel budget 2015
11/06: CBS - adviesbrief trainingen en wedstrijden basket Zuiderkempen H & N
25/06: RVB - uitnodiging bestuursvergadering 3 juli 2014

mails aan:**4. Felicitatiebrieven**

03/07: Christa Van Peer - BK 1500m masters
03/07: AC Herentals: Mieke Buyens - BK 100m en 200m masters
Ilse Peetermans - BK 80m horden masters
Maria Vranckx - 5000m masters
Koen Willemsen - hoogspringen masters
03/07: Kwinten Torfs - PK meerkamp miniemen
03/07: VC Sint-Janskring - promotie damesploeg van 1ste gewest naar 3de provinciale

5. Trofeeën + stock geschenken

Het KWB sportcomité bedankt de sportraad voor het schenken van medailles en aandenkens voor de zomercompetitie.

6. Kasverslag

Het kasverslag van juni wordt doorgenomen. Er zijn geen bemerkingen.

7. Schepencollegebeslissingen/DC AGB sport en recreatie/Gemeenteraad/RVB

Collegebeslissingen, directiecomité AGB S & R en dagorde gemeenteraad worden doorgenomen.

8. Verslaggeving werkgroepen

8.1. Werkgroep statuten, huishoudelijk reglement (Peter V.G., Piet, Muriel, Rudi, Wim)

8.2. Werkgroep algemene vergadering, huldiging (Firmin, Christel, Albert, Peter A., Walter G., Inge)

Algemene vergadering donderdag 11 december: agenda en gastspreker

Huldiging 2015: vrijdag 6 maart 2015

8.3. Werkgroep opvolgen sportbeleidsplan, communicatieplan, beleidsaanbevelingen, nieuw decreet Sport voor Allen (José, Piet, Wim, Peter V.G., Dirk, Leo)

8.4 Volleybaltornooi (Firmin)

Volleybaltornooi: vrijdag 29 augustus in De Vossenbergh. Er zijn 10 ploegen ingeschreven. Er komen misschien nog 2 ploegen bij. De start is gepland om 19 uur. Het speelschema wordt zo opgesteld dat het toernooi rond 22.30 uur eindigt, waarna de prijsuitreiking plaatsvindt.

8.5. Week van de sportclub 13 - 21 september

Er doen 8 clubs mee. Er werd een folder opgemaakt en het programma staat op de website. In september wordt het programma in de stadskrant gepubliceerd. Een voorbeeld van de folder werd aan Bloso bezorgd met de vraag om bij hen promotie te maken. Zij bieden ondersteuning door de infrastructuur gratis ter beschikking te stellen tijdens de week van de sportclub aan de deelnemende clubs die gebruik maken van de Bloso infrastructuur.

8.6. Extra activiteit leden sportraad (Christel, Firmin, Albert)

Wandeling en etentje 29 juni. De activiteit is niet doorgegaan wegens te weinig deelnemers.

9. Sportregio overleg en vorming

De verslagen van 20 mei en 16 juni 2014 worden doorgenomen.

10. Adviezen

- skateinfrastructuur

De sportdienst en de jeugddienst maakten SWOT-analyses op over de mogelijke locaties voor het plaatsen van skateinfrastructuur.

- Sport voor Allen decreet jaarlijks verslag Bloso 2013

Wim Verwerft geeft een toelichting.

Advies sportraad: positief

Contactgegevens raad van bestuur sportraad

Voorzitter	Van Grieken Peter	Daalakker 47	014-23 20 22	peter.vangrieken@pandora.be
Secretaris	Tiebos Christel	Madrigaalstraat 6A	0497-82 25 58	christel.tiebos@skynet.be
Schatbewaarder	Rutten José	Zavelstraat 25	014-22 17 80	jose.rutten4@skynet.be
Ondervoorzitter	Ryken Firmin	Boerenkrijglaan 82	014-21 85 17	firmin.ryken@skynet.be
Feestleider	Corthout Albert	Scheppersstraat 20	014-21 99 79	
Lid	Thys Piet	Koulaak 49	0475-519 578	pthys@skynet.be
Lid	Poortmans Muriel	Larikslaan 14	0475-261 293	muriel.poortmans@skynet.be
Lid	Van Goubergen Elke	Poederleeseweg 59	0495-241 740	elke.van.goubergen@telenet.be
Lid	Allaerts Peter	Vossenberg 48	0497-470 018	allaerts.peter@telenet.be
Lid	Dierckx Dirk	Dopheidestraat 22	0491-079 746	dirk.dierckx@hotmail.com
Lid	Goris Leo	Poederleeseweg 39/1	0485-151 508	Leo.goris@skynet.be
Lid	Smets Rudi	Sint Waldetrudisstr. 59	014-21 69 80	rudi.smets@brandweervlaanderen.be
Lid	Fornoville Inge	Galgeveld 1		inge.fornoville@herentals.be
Schepen van sport	Verheyden Wies	Ekelstraat 49	014-21 63 95	schepen.wies.verheyden@herentals.be
Administratie	Stadsbestuur Herentals sportdienst	Augustijnenlaan 30	014-28 52 50	info@herentals.be
Burelen	De Vossenberg Wim Verwerft Krista Janssen	Markgravenstraat 93	014-28 52 50	sportdienst@herentals.be
BLOSO	Beyens Renilde	Vorselaarsebaan 60	014-85 95 10	

sportraad-herentals@pandora.be

MEESTE GEMEENTEN EN SPORTVERENIGINGEN ANTICIPEREN
NOG NIET OP DEMOGRAFISCHE ONTWIKKELINGEN

Sport in krimpregio's

In Nederlandse krimpregio's neemt het bevolkingsaantal af en verandert de samenstelling ingrijpend. Dit heeft gevolgen voor de sportdeelname en het accommodatiegebruik. Er zijn echter nog maar weinig gemeenten en verenigingen die hierop anticiperen. Remco Hoekman van het Mulier Instituut schetste op de Nationale Kennisdag Sport- en Zwemaccommodaties potentiële beleidsimplicaties. Ook sprak hij, samen met strateeg Ben van Essen van de Provincie Limburg, voor verenigingen in Horst aan de Maas om aan de hand van onderzoekscijfers de urgentie van een beleidswijziging aan te geven.

Tekst: **Ijdo Groot**

Naar verwachting zal tussen nu en 2035 in meer dan een derde van alle Nederlandse gemeenten het aantal inwoners afnemen; in minder dan een tiende het aantal huishoudens. Vooral de kleine en middelgrote gemeenten zullen te maken krijgen met demografische krimp. Ontgroening – de afname van het aandeel jongeren in de bevolking – en vergrijzing – de toename van het aandeel ouderen – spelen daarbij een minstens zo belangrijke rol. Zo zal, mede door het huidige lage geboortecijfer, rond 2038 een kwart van de bevolking 65 jaar of ouder zijn.

Problemen

In de krimpregio's is demografische krimp al enige tijd gaande; in anticiperregio's staat hij voor de deur. "Verenigingen krijgen door de demografische krimp meer en meer te maken met een afname van het aantal leden", stelt Remco Hoekman. "Hierdoor komen minder inkomsten binnen. Vooral verenigingen die de exploitatie hebben overgenomen van de gemeente krijgen het de komende jaren lastig. Uiteindelijk zal een aantal verenigingen vanwege het beperkte aantal leden ophouden te bestaan of zich genoodzaakt zien te fuseren. Ook gemeenten kunnen problemen ondervinden van de krimp. We zien gemeenten in een spagaat

terechtkomen: aan de ene kant willen ze hun inwoners bepaalde voorzieningen aanbieden, aan de andere kant is hiervoor te weinig geld."

Gemeenten in krimpregio's zullen bovendien steeds vaker met een overschot aan maatschappelijk vastgoed moeten dealen. "Als een vereniging ophoudt te bestaan of verhuist naar een multifunctioneel sportpark, komt de oude accommodatie leeg te staan. Vroeger kon de grond worden herbestemd voor woningbouw en aan bij-

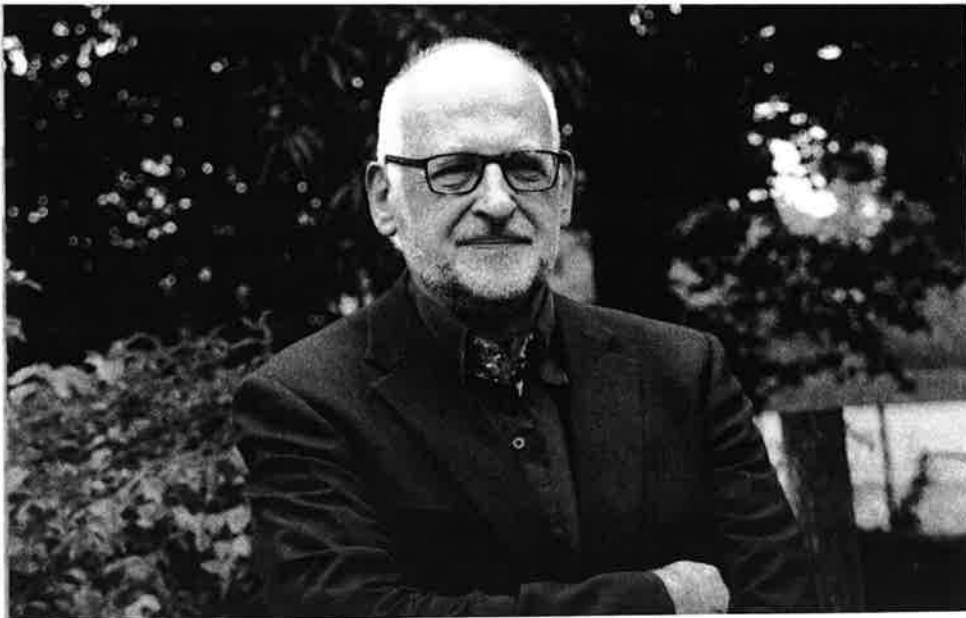
voorbeeld een projectontwikkelaar worden verkocht. Omdat in de krimpregio's geen behoefte meer is aan uitbreiding van het huizenbestand, blijft de gemeente vaak zitten met de vrijgekomen grond."

Reageren

Een gemeentebestuur dat anticipeert op de demografische ontwikkelingen ontbreekt echter nog opvallend vaak, constateert Hoekman. "In eerste instantie richten gemeenten in de krimpregio's hun beleid op

Informatieavond in gemeente Horst aan de Maas

Ben van Essen, provincie Limburg

het voorkomen van de krimp. Zij proberen het inwoneraantal op peil te houden. Door onder andere de openbare ruimte en maatschappelijke voorzieningen aantrekkelijker te maken, hopen zij mensen van buiten de regio naar hun gemeente te lokken. Onderzoek en de praktijk tonen aan dat heel weinig mensen die buiten de regio wonen, om die reden naar een opgeknapte gemeente verhuizen. Als er al mensen op afkomen, zijn dat doorgaans inwoners uit buur-

“We zien gemeenten in een spagaat terecht komen”

gemeenten – waardoor die buurgemeenten nog sterker worden geconfronteerd met bevolkingsafname. Hiermee schiet de regio als geheel dus niets op. Het zou goed zijn als gemeenten beseffen dat bevolkingsontwikkelingen heel lastig zijn tegen te houden. Demografische krimp is niet te voorkomen. In plaats van de krimp proberen te bestrijden, kunnen gemeenten beter de ontwikkelingen erkennen en de gevolgen aanpakken.”

Daarnaast beseffen sommige gemeenten nog niet voldoende wat de gevolgen zullen

zijn van de ontgroening. “Er zijn nog steeds gemeenten die aan de vraag voldoen van een vereniging die een uitbreiding of nieuwe accommodatie nodig heeft, omdat het aantal jeugdleden nu nog toeneemt. Deze gemeenten beseffen niet dat de komende jaren het aantal jeugdige inwoners afneemt. Dit heeft op termijn grote gevolgen voor de lokale sport. De aanwas van jeugdleden waar veel verenigingen nu nog op teren, zal wegvallen. De urgentie hierop te anticiperen is echter in die gemeenten nog niet doorgedrongen.”

Verenigingen

Ook bij veel verenigingen is het besef van urgentie nog ver te zoeken. Gemeente Horst aan de Maas – in anticipeerregio Noord-Limburg – realiseerde zich dat en organiseerde een informatieavond voor de lokale verenigingen onder het motto: ‘Hoe overleeft een sportvereniging tot en na 2020?’ “Doel van deze avond was sportverenigingen te informeren en bewustwording te creëren

De redactie van *Sport en Gemeenten* roept gemeenten in krimp- en anticipeerregio's op *good practices*, als reactie op de demografische ontwikkelingen, aan haar door te geven.

van de mogelijke gevolgen”, vertelt initiatiefnemer en wethouder Paul Driessen. “Er kwamen behoorlijk wat verenigingen op de informatieavond af. Waaruit ik voorzichtig concludeer dat de krimpproblematiek in onze gemeente wel leeft. Echter, pas na de presentaties van Remco Hoekman van het Mulier Instituut en Ben van Essen van de provincie Limburg, werden de verenigingen zich bewust van de urgentie nu al te moeten handelen.”

Van Essen, programmaleider demografie bij de provincie Limburg, bracht die urgentie dan ook kernachtig onder woorden. “In 1996 was zeven procent van de inwoners van Horst aan de Maas nul tot vier jaar 2.771 kinderen in totaal. In 2012 is dat nog maar 4,9 procent, oftewel 2.039 kinderen. In vijftien jaar tijd 730 minder nul- tot vierjarigen. De ontgroening is dan ook geen prognose, maar een keihard feit! Deze forse daling is voor verenigingen van belang, omdat deze kinderen de potentiële leden van de toekomst zijn. Je ziet de gevolgen van de afname van het aantal kinderen in de krimpregio's al om je heen. Niet alleen moeten verenigingen vaker fuseren of een accommodatie delen, tevens verdwijnen steeds meer clubs. De schatting is dat in de komende twintig jaar het aantal verenigingen in Limburg met zo'n dertig procent zal afnemen.”

Ook Van Essen merkt dat er nog te weinig besef is van de gevolgen van krimp. “Vooruitlopend op de informatieavond in Horst aan de Maas hadden wel enkele verenigingen de online vragenlijst ‘Dokter Krimp’ van het Huis van de Sport ingevuld [zie www.drkrimp.nl, red.] Deze verenigingen zijn dus tot op zekere hoogte bewust van de demografische ontwikkelingen. Ze stemmen hun beleid er nog niet op af. Dat is voor velen nog een te grote stap.”

Ideeën

Zowel Van Essen als Frans Verhaag, beleidsmedewerker Welzijn en Sport in Horst aan de Maas, menen dat oplossingen voor de krimpproblematiek niet alleen van

“In plaats van de krimp proberen te bestrijden, kunnen gemeenten beter de ontwikkelingen erkennen en de gevolgen aanpakken”

de overheid kunnen worden verwacht. Ook de verenigingen en de inwoners hebben hierin een verantwoordelijkheid. Tijdens de informatieavond in Horst aan de Maas werd de verenigingen dan ook gevraagd in een brainstormsessie zelf oplossingen aan te dragen. “Samenwerken met andere verenigingen in het dorp was een van de ideeën”, constateerde Verhaag tot zijn genoegen. “Door samenwerking kunnen vrijwilligers en eventueel een accommodatie worden gedeeld. Ook kan hierdoor kennis worden uitgewisseld. De verenigingen stelden verder voor de trainingstijden op elkaar af te stemmen, zodanig dat ze geen concurrenten van elkaar zijn. Een mooi idee is het duolidmaatschap. Bijvoorbeeld in de winter voetballen, en in de zomer tegen gereduceerd tarief tennissen.”

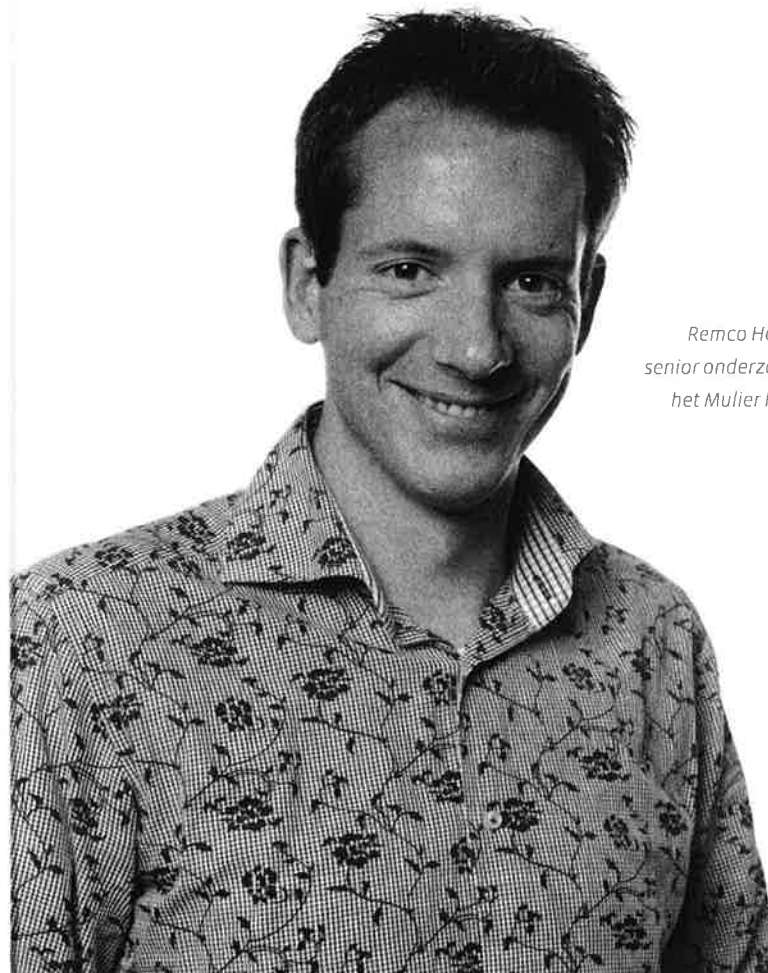
Hoekman voegt daaraan toe dat verenigingen gezamenlijk programma's kunnen ontwikkelen voor de groter wordende doel-

groep ouderen. Daarnaast kunnen verenigingen hun positie in de buurt verankeren door wijkgerichte activiteiten te ontwikkelen en te proberen de ontmoetingsplek in de wijk te worden. Via de buurtbewoners kunnen nieuwe leden worden geworven. “Zeker in dorpskernen kunnen verenigingen rekenen op de betrokkenheid en hulp van buurtbewoners om de vereniging op niveau te houden. Verenigingen kunnen die potentie aanboren.”

Gemeente

Hoekman tipt gemeenten eerst draagvlak te creëren alvorens aan de slag te gaan met

het nieuwe sportbeleid met betrekking tot krimp. “Er zullen accommodaties moeten worden gesloten, verenigingen zullen moeten fuseren of samenwerken. Zonder draagvlak gaat dit niet lukken. Een gemeente moet daarom openheid betrachten. Zij kan bijvoorbeeld informatieavonden organiseren om te laten zien dat als gevolg van krimp het voorzieningenniveau minder zal worden. Hiermee worden inwoners en verenigingen deelgenoot van het probleem en kan worden samengewerkt aan een oplossing.” De gemeente Horst aan de Maas blijft de bewustwording van de gevolgen van demografische ontwikkelingen bij de verenigingen onder de aandacht brengen. “De informatieavond krijgt een opvolging met twee sportcafés”, vertelt Verhaag. “Hierbij kan verder worden gediscussieerd over thema's die de verenigingen tijdens de informatieavond hebben genoemd. Denk bijvoorbeeld aan samenwerken en het werven van vrijwilligers en nieuwe leden.”

Remco Hoekman,
senior onderzoeker bij
het Mulier Instituut

Verder lezen...

Op het Visie & Beleidsplein op www.sportengemeenten.nl kunt u de volgende documenten downloaden:

‘Trendrapportage – krimp en sportverenigingen in Drenthe, Provincie Drenthe (2012)’ bij landelijke nota's en rapporten

‘Demografische ontwikkelingen 2010-2040, ruimtelijke effecten en regionale diversiteit, Planbureau voor de leefomgeving (2013)’ bij accommodatiebeleid, accommodatiebeleid